

Nr 143.

Av herr **Sten**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 5, 6, 25 och 43 rege-
ringsformen samt § 38 riksdagsordningen.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 33 föreslås vissa grundlagsändringar an-
gående statsrådets sammansättning m. m. Mot det principiella innehållet i
förslaget torde icke vara någonting att erinra. Däremot kan det i vissa
avseenden vara svårt att avgöra huru grundlagsstadgandena på området
böra utformas, innan man vet vad som kommer att beslutas i fråga om de-
partementalreformen.

Vad undertecknad närmast tänker på är möjliggörandet av en anordning
efter finskt mönster med biträdande departementschefer i arbetstyngda de-
partement. Såväl utredningsmannen som departementschefen ha endast
snuddat vid den saken. De synas närmast ha velat formellt möjliggöra att
ett konsultativt statsråd tillfälligtvis anförtros vissa ärenden i departements-
chefs ställe. Men ehuru det finska systemet icke synes ha kommit till sin
rätt i utredningen, kan det ju tänkas att riksdagen i sinom tid anser, att
detta vore värt en verklig omprövning, med utgångspunkt från svenska för-
hållanden. Utan att i detta sammanhang närmare ingå på saken förefaller
det som en sådan anordning — alltså ständiga biträdande departementsche-
fer i vissa departement — skulle vara en god lösning av de problem, som
hos oss föreligga på departementalorganisationens område. Saken bör allt-
så allvarligt beaktas vid behandlingen av föreliggande förslag till grund-
lagsstadganden.

När man nu nödgas behandla frågan utan att förslag till departemental-
organisation samtidigt föreligger, annat än i form av utredning, är det må-
hända icke klokt att ställa förslag, som skulle innebära en formlig sank-
tion av systemet med biträdande departementschefer. Då sakfrågan icke
föreligger, skulle riksdagen sannolikt avböja att binda sig. Men däremot
böra grundlagsformuleringarna tilltagas så vida, att de inrymma även ett
sådant system. Om man alltså icke vill uttryckligen nämna begreppet bi-
trädande departementschefer, förefaller utredningsmannens förslag bättre
än propositionens. Förutsatt att man får tolka det förstnämnda så att Ko-
nungen enligt detsamma kan utse två chefer och föredragande i ett och
samma departement. Man synes ha rätt till en sådan tolkning, då utred-
ningsmannen anser att redan nu en anordning av rent tillfällig karaktär är
grundlagsenlig. Propositionens förslag synes däremot giva anordningen en
tillfällig eller ytterst begränsad karaktär.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att utskottet tager under övertvägande huruvida icke utredningsmannens förslag till lydelse av regeringsformens paragraf 5 är att föredraga framför propositionens förslag.

Stockholm den 13 februari 1940.

H. Sten.
